

از نظر قرآن و حدیث

حکومت اسلامی

خلاصه‌ای از کتاب «حکومت اسلامی» اثر علامه محمد رضا حکیمی

جنابش عدالتخواه دانشجویی ●

”جز با حکومت های صالح جامعه اصلاح نشود و جز با پایداری و همکاری مردم حکومت ها موفق نخواهند بود. هر گاه مردم وظایف خود را در برابر حاکمیت درست انجام دهند و حاکمیت نیز به وظایف خود در برابر مردم، درست عمل کند حق در همه چیز ملاک قرار می گیرد.“

امیرالمومنین علی(ع)

برای سنجش میزان اسلامی بودن حکومت و نیز شناخت ابعاد مختلف جامعه‌ای که باید توسط حکومت صالح تأمین گردد نیاز به شاخص داریم، که در این میان آیات و احادیث (قرآن و سنت) از منابع کسب این شاخص‌ها هستند.

محمدرضا حکیمی در کتاب «حکومت اسلامی از نظر قرآن و حدیث» که در واقع برشی است از جلد نهم دایره المعارف الحیات به این مبحث پرداخته است.

مؤلف کتاب در ده فصل به تبیین صد ویژگی حکومت صالح در حوزه های فردی و اجتماعی با استفاده از قرآن و روایات می پردازد.

ویژگی های انسانی، فرهنگی، حکومتی، حقوقی، اخلاقی، اجرایی، اقتصادی، اجتماعی و مردمی از جمله این ویژگی ها است که به هر کدام در فصلی مجزا پرداخته شده است.

جزوه پیش رو در حقیقت گزیده ای از آیات و احادیث سرفصل های مختلف این کتاب است که جهت آشنایی اولیه با معیارهای حکومت صالح در اسلام تنظیم گردیده است.

فصل اول

ویژگی های انسانی

چگونگی رابطه با مردم:

- واحض جناحک لمن اتبعک من المومنین... (در برابر مردم مومنی که از تو پیروی میکنند، فروتن باش) (سوره شعرا/۲۱۵)
- امام علی (ع): خداوند نسبت شما را به حاکم و نسبت حاکم را به شما، مانند نسبت فرزند به پدر و پدر به فرزند قرار داده است.

رعایت کرامت مردم:

- ولا تمش فی الارض مرحا... (خودپسندانه در میان مردم، راه مرو و حرمت انسان ها را بخوبی نگاه دار) (سوره اسرا/۳۷)
- النبی (ص)... جالسوا الفقرا... (با فقیران و مستمندان نشست و برخاست کنید و با آنان معاشرت داشته باشید، تا در جامعه تنها نمانند و فراموش نشوند!) تحف العقول/۴۱

حق سخن گفتن و انتقاد برای مردم:

- و یقولون هو اذن قل اذن خیر لکم یومن بالله و یومن للمومنین (منافقین، در مقام خرده گیری بر پیامبر میگویند: او (در برابر همه) گوش است. بگو: گوش بودن بهتر است برای شما، او به خدا ایمان دارد و سخن مردم مومن را می پذیرد...) (سوره توبه/۶۱)
- امام علی (ع): هیچگاه، نظر درستی یا انتقاد بجایی که دارید، پنهان نکنید، یا رایبی عادلانه دارید، آن را پوشیده ندارید! نهج البلاغه ۶۸۷

زندگی بدون فقر:

- ليقوم الناس بالقسط... (سوره حدید/۲۵)
- پیامبر (ص): کسانی که پس از من حکومت اسلامی تشکیل میدهند، مردمان را دچار فقر نکنند، تا از حکومت دینی و مدیریت اقتصادی ناامید گردند و به سوی کفر و بی اعتقادی سوق داده شوند. کافی/۴۰۶

ملاک اسلامی بودن یک جامعه بنا بر آیات و روایات و سیره ی عملی امام علی (ع) رسیدن به منهای فقر است و جز چنین جامعه ای را اسلامی خواندن تجاوز است و اگر ارزشهای ابدی اسلامی زیان برساند

جایز نیست. پیامبر اکرم(ص) که میفرماید فقر دیوار به دیوار کفر است چگونه راضی می شود که در جامعه مطلوب اسلامی فقیر وجود داشته باشد تا چه رسد که فقر و نیازمندی از سوئی بیداد کند و فاصله های معیشتی جهنمی از سوئی دیگر؟!

زندگی بدون ظلم:

... و ما الله یزید ظلما للعباد (خداوند نمیخواهد بر بندگان ستمی رود) سوره غافر/ ۳۱
 - امام علی (ع): اگر (در کار جانشینی پیامبر (ص)، پس از درگذشت او، در تشکیل حاکمیت اسلامی..)، در راه روشن حق گام نهاده بودید (و امامی را که پیامبر میخواست، بر سر کار آورده بودید!)، اکنون راه ها، روشن تر از روشن، در پیش پای شما (و امت اسلامی تا همیشه) پدیدار می گشت، و احکام نورانی اسلام (که در آن صورت، آنها درست عملی میشد)، زندگیتان را روشن میکرد .. (در آنها درست عملی می شد)، نه عاتله داری بی خرجی میماند (جامعه منهای فقر و..)، و نه به احدی ظلمی میشد، چه مسلمان، چه غیر مسلمان!! (جامعه منهای ظلم) کافی ۳۲/ ۸

زندگی بدون تحقیر:

- انه لا یحب المستکبرین... (خداوند متکبرین را که دیگران را- در عمل - و گفتار و موضعگیری تحقیر میکنند) دوست نمیدارد. سوره نحل/ ۲۳
 - ابوذر میگوید: سلمان و بلال را دیدم که به طرف پیامبر می آمدند، چون به او رسیدند سلمان خود را روی پای پیامبر انداخت و آن را می بوسید. پیامبر او را از این کار بسختی منع کرد، سپس گفت: ” ای سلمان! با من چنان رفتار مکن که ایرانیان درباره پادشاهان خود رفتار می کنند. من بنده ای از بندگان خدایم، خوراکی می خورم که بنده می خورد، و روی زمین می نشینم، همانگونه که بنده می نشیند.“
 بحار ۷۶/۶۳

زندگی بدون استعلا (برتر نمایی):

- ان فرعون علا فی الارض، و جعل اهلها شیعا... فرعون (حاکم فاسد)، در زمین بلند پروازی کرد، و مردمان را گروه گروه پراکنده ساخت (و بر آنان حکومت کرد، و استعلا فروخت، و خود بزرگ پنداری داشت..). سوره قصص
 - امام علی (ع): ای مالک اشتر! هرگاه -به نام فرماندار مصر - در خویش ابهتی حس کردی، یا خیال برت داشت (و پنداشتی کسی شدی!!)، به عظمت و سلطنت خدا فکر کن، و قدرت او را در نظر آر، که میتواند تورا چنان درهم بیچد، که فکرش را نمیکردی... نهج البلاغه/ ۹۹۳

انسان محروم، کرامت اصلی:

- ما انا بطارد الذین آمنوا انهم ملاقوا ربهم، ولکنی اراکم قوما تجهلون ویا قوم ینصرنی من الله ان طردتهم افلا تذکرون... (هود گفت: من مردم مومن را (اگر چه فرودستان) از خود دور نمیکنم، اینان به نزد پروردگار خود خواهند شتافت و تصور من این است که شما مردمی نادان هستید، ای قوم من، اگر من آنان را از خود دور کنم، چه کسی جواب خدا را خواهد داد؟ آیا هیچ چیز را در نظر نمیگیرید؟! سوره هود/ ۲۹-۳۰

- امام علی: .. لا یبایس الضعفا عن عدلک (ای فرماندار مبادا چنان عمل کنی، که انسان های ضعیف و محروم، از اجرای عدالت به دست تو مایوس گردند و به نوعی دیگر از حکومت فکر کنند!! و نسل های جوان از دیانت نا امید شوند، و به آینده خویش اطمینانی نداشته باشند، و در پی افکار و مکتب های دیگر بروند!!) نهج البلاغه ۸۸۶

چه همکیش، چه هم نوع:

- یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحده (ای مردم! از پروردگاری که شما را از یک تن واحد آفرید، پروا داشته باشید و تقوی را رعایت کنید!) (نساء/۱)
- امام علی(ع): (در حکومت صالح اسلامی) نه به مسلمانی ظلم می شود، نه به غیر مسلمانی.
کافی ۸/۳۲

رضایت عمومی (نه طبقات خاص):

- امام علی(ع): ای مالک اشتر، ای فرمانروای مصر هنگامی که توده های مردم از حکومت و عملکرد های حکومت راضی بودند، مهم نیست که بخش های خصوصی ناراضی باشند! پشوانه ی دین، توده مسلمین، و سپر اسلام در برابر دشمنان، عموم مردمند (نه مثنی عاقبت طلب خود محور اختصاص طلب سیری ناپذیر!!)، پس در آن بکوش، که گوشت به سخن توده ها باشد، و دلت درد آنان را حس کند.

صلح طلبی:

- و ان جنحوا للسلام فاجتنب لها و توکل علی الله (اگر دشمنان تن به صلح دادند، تو نیز با توکل به خدا - آن را بپذیر) سوره انفال/۶۱
- امام علی: ای فرماندار مصر! اگر دشمن پیشنهاد صلحی خدا پسند کرد، پیشنهاد او را رد نکن، زیرا در حال صلح لشکریان در آسایشند و خیال خودت راحت است و همه جا در امن و امان است لیکن پس از

صلح نگران دشمن و حيله های اوباش.

رعایت آداب سیاسی (در گفتار و رفتار، با دولت و ملت‌های مخالف و مختلف):

- ولاتسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا الله عدوا بغير علم (به کسانی که خدا را قبول ندارند و همکیش شما وهم عقیده، و هم مسلک نیستند...) دشنام ندهید، که آنان نیز - جاهلان به مقدسات شما دشنام می‌دهند... سوره انعام ۱۰۸

- روزی در ایام جنگ صفین، شنید که جمعی از یارانش به لشکر شام (لشکر معاویه، که علیه امام برحق شمشیر کشیده بودند بد میگویند و دشنام می‌دهند فرمود من هیچ دوست ندارم که شما به کسی دشنام بدهید!

روشن است که فقر و ناداری و بینوایی سبب می شود تا مستمندان و ناداران نتوانند با فرهنگ دینی آشنا شوند، کتاب های دینی را بخردند و بخوانند در محافل دینی حاضر شوند و تربیت لازم را فرا گیرند و قادر باشند به احکام دین که عمل به آن ها نیاز به امکانات مادی دارد (لولا الخبز ما صلینا : اگر نان نباشد نمیتوانیم نماز بخوانیم) عمل کنند. همچنین فقر باعث می شود تا به حاکمیت بی اعتقاد و بی اعتماد شوند یعنی حاکمیتی که به نام اسلام حکومت میکند و اعمال ملت و منابع ملی در دست اوست و مشکل فقر را که عامل زایندهی بی اعتقادی و سرخوردگی و کفر است حل نمی کند زیرا در اجرای عدالت جدی نیست و باتوانگران غاصب و جماعت و گروه های که به نص سخن پیامبر اکرم (ص) بدترینان مردم اند، به مبارزه ی اصولی نمیپردازد. این احوال، سبب دور شدن محرومان از عمل کردن به احکام دین می شود سپس دور شدن از حوزه ی اعتقاد و فرو افتادن در مغاک بی ایمانی و کفر تدریجی. و از این جهت است که می نگریم امام علی علمای دین را مسئول مبارزه با فاصله های طبقاتی و تفاوت های معیشتی دانسته و بر آن تاکید کرده است پس جامعه ی اسلامی اگر به راستی اسلامی باشد جامعه ی منهای فقر است.

فصل دوم

ویژگی های فرهنگی

آموزش دین:

- ..و یعلمهم الكتاب والحکمه... پیامبر از سوی خدا فرستاده شد تا به مردمان کتاب خدا و حکمت آسمانی

بیاموزد. بقره/۱۲۹

- امام صادق (ع): اگر در میان جوانان شیعه، جوانی ببینیم، که درس دین نمیخواند (و در راه آموختن دین خود، وعقاید واحکام دین نیست)، او را تنبیه میکنم (و سزاوار تنبیه میدانم) المحاسن/ ۴۷۸

مساوات در آموزش:

امام صادق: نظر بعضی از عالمان این است که دانش را به فرزندان خانواده‌های ثروتمند و اشراف منش بیاموزند، نه به افراد خانواده‌های نیازمند، اینگونه عالمان و معلمان، در قعر سوم جهنم جای دارند. (روضه الواعظین/ ۷ بحار/ ۲/ ۱۰۸)

مدارس و دبیرستان های متفاوت در مورد تیزهوشان و نخبگان، اشکالی ندارد بلکه لازم است، تا استعداد های آنان هرچه بهتر پرورش یابد، و در میان آنان، نوابغ و مخترعان بهم رسند، اما تاسیس مدارس متفاوت، باعتبار ثروتمندی و اشرافیت ممنوع است و حاکمیت های اسلامی باید اینگونه مدارس را بجز اینکه اغلب مراکز چپاول اموال است روحیه فرعونیت و تفاوت را از آغاز در نوجوان و جوان پرورش می دهد، ضد ارزش های الهی و اسلامی است.

گسترش آگاهی در جامعه، ترویج علوم تجربی و مبارزه با تکاثر (سرمایه داری):

- الهاکم التکاثر ... سرمایه داری (و فزون خواهی)، شما را از هرگونه تعهد (و مسئولیت پذیری) بازداشت. سوره تکاثر ۱

- پیامبر اکرم : شر امتی الاغنيا : اغنيا و توانگران مسلمان، بدترین افراد امت من هستند..

هیچ کس نمیتواند تصور کند که پیامبر معصوم خدا، پیامبر انسانیت و آموزنده ی اخلاق والا بی دلیل سخنی بگوید، وقشری را فرو بگوید ... بلکه سخن آن پیشوای بزرگ بشریت، هشدار دهی است، زیرا سرمایه دارن، دارای ویژگی های اخلاقی و رفتاری و صفات و خصوصیتی هستند، که آنان را بطور نوعی مشمول سخن پیامبر اکرم قرار میدهد از جمله ظلم و بهره کشی و استثمار و انسان را فدای منافع خویش و نزدیکان کردن...

- پیامبر به نقل از امیرالمومنین...مشکل امت من پس از من، سرمایه داری (وگرایش به مال اندوزی) و مال دوستی است. نهج البلاغه ۴۹۱

- امام حسن عسگری: اغنيا و هم یسرقون زاد الفقرا (اغنيا و توانگران، هزینه ی زندگی فقیران و مستمندان را میدزدند.) مستدرک الوسائل ۳۲۲

حذف تجمل گرایی:

- مردم یک روز پیش از شهادت علی(ع) نزد او رفتند و همگان دیدند و شاهد بودند که او اموال آنان را افزون کرده (و از تباه سازی و ریخت و پاش اموال عمومی مانع شده است) و از متاع دنیای آنان چشم پوشیده و در اجرای قوانین رشوه نگرفته و از بیت المال مسلمانان به اندازه زانو بند شتری بر نداشته و از مال خود نیز جز به اندازه ی ضروری مصرف نکرده است. بحار ۴۰/۱۱۶

دور کردن نزدیکان ناشایسته:

- قال یا نوح انه لیس من اهلک انه عمل غیر صالح (خداوند گفت: ای نوح پیامبر، این پسر شایسته فرزندی تو نیست او کارهای ناپسندی میکند). هود/۴۶

نزدیک کردن دوران شایسته:

- و یا قوم من یصرنی من الله ان طردتهم افلا تذکرون نوح به قوم خود گفت (ای قوم من! من اگر این محرومان و از نظر افتادگان .. را از خود برانم (و کنار بگذارم) چه کسی مرا پیش خداوند یاری خواهد کرد (و از عذاب او نجات خواهد داد؟) آیا در این باره فکر نمیکنید). هود/۳۰

- ای فرماندار مصر (کسانی را بگمار که به معیار حق عمل کنند، و از آن تخلف نمی ورزند چه از نزدیکان، چه کسانی که از تو دورند... برای رضای خدا اینگونه عمل کنع اگر چه نزدیکان و اطرافیان تو دلگیر شوند، تو در برابر تکلیف الهی، به رضایت آنان کمترین اهمیتی نده)

فصل سوم

ویژگی های حکومتی

خود اصلاحی و اصلاح دولتمردان

- امام علی(ع): هر کس بر مسند زمامداری تکیه میزند، نخست باید خود را تربیت کند، پیش از آنکه به تربیت دیگران بپردازد و باید خود را تربیت عملی کند، پیش از تربیت زبانی (موعظه سرایی و منشور پراکنی!) نهج البلاغه ۱۱۱۷

اخلاق انسانی:

رشد و بینش گرایی، ضرورت کاردانی و تخصص (در سیاست و مشاغل)، مشورت با آگاهان (و استفاده

از تجربه دیگران ملت‌ها و دولت‌ها)، قاطعیت (تصمیم‌گیری بموقع)، جرئت اقدام، حق‌گرایی ضروری‌ترین موضوع در پذیرش مسئولیت زمامداری خود اصلاحی است. بی‌گمان حاکمیت صالح و دولت شایستگان، آنگاه تحقق می‌یابد، که دست کم، مدیران ارشد، در همه بخش‌ها، خود صالح باشند و تمایلات شخصی و آزمندیهای نفسانی و جاه‌طلبی و قدرت‌خواهی در آنان نباشد، یا مراقبت و کنترل شود و این حالات و خصیلتها به حوزه‌ی مدیریت و حکومت آنان سرایت نکنند، بنابراین، مشکل اساسی در کار حکومت‌ها و مدیریت‌ها، مشکل خود زمامداران است و تا این مشکل حل نشود، هیچ گرهی از کار جامعه‌ها و انسان‌ها گشوده نخواهد گشت. بدون ذره‌ای تردید، میتوان گفت که پیش از هر چیز مسئله‌ی اصلی حکومت‌ها در کل جامعه بشری مسائل انسانی و اخلاقی و تربیتی اشخاص و حاکمان و شخص و شخصیت تک تک زمامداران اجتماعی است. پس باید خوب توجه کرد به سفارش‌های اخلاقی و تربیتی بسیار مهم امام علی (ع) به جناب مالک اشتر نخعی درباره این امور:

تهذیب نفس حاکم / رعایت تقوی از سوی حاکم / ضرورت رفتار متواضعانه، با طبقات مختلف / دوری کردن از برزگی فروشی و ستایش طلبی / کنار گذاشتن همه نزدیکان، فرزندان و نورچشمان، از حوزه‌ی قدرت و مدیریت و مشاغل حکومتی / درمیان گذاشتن مسائل مردم با مردم با صراحت و صداقت کامل روشنی تمام / نگاه کردن به مسلمان و غیر مسلمان با چشم حرمت گذاری / محفوظ نگاه داشتن کرامت‌های انسانی

موفقیت در میدان عمل، پس از کاردانی، نیاز به تصمیم‌گیری بموقع و قاطعیت در اجرا و عمل به برنامه دارد. هرگونه ضعف و سستی، زبونی ملاحظه‌کاری کاری و تردید و دودلی، یا اصل عمل را تباه میکند. یا زمان متناسب و جایگاه اصلی را از انسان می‌گیرد و در هر صورت نتیجه لازم از اقدام و عمل بدست نمی‌آید بنابراین هرگونه سازشکاری با مراکز قدرت اقتصادی اجتماعی یا بیم داشتن از این مراکز یا مرتبط بودن با این مراکز مانع اجرای معیارهای درست زمامداری است مطابق این سخن امیرالمومنین (دین خدا را کسی میتواند عملی کند که سازشکار نباشد، همرنگ جماعت نشود و دل در گرو خواسته‌های خود نداشته باشد) مدیران جامعه وظیفه دارند مقابل هرگونه لیبرال مسلکی و سستی مقابله کنند و برای اجرای قوانین به نفع مردم با قاطعیت گام بردارند.

فصل چهارم

ویژگی‌های حقوقی

اعتقاد به قانون:

- :آمن الرسول بما انزل الیه ... پیامبر، به آنچه از جانب خداوند به او فرستاده شد، ایمان داشت ...

- : امام حسین : به جان خودم سوگند، تنها کسی می تواند امام (و حاکم جامعه اسلامی) باشد، که بر طبق کتاب خدا در حق مردمان حکم کند، و خود، معتقد به دین خدا باشد. ارشاد / ۱۸۶

برای خود، برای مردم:

- اتامرون الناس بالبر و تنسون انفسکم (آیا به مردم می گوئید کار خوب بکنید، و خودتان را فراموش می کنید) و از خود نمی خواهید که کار خوب بکنید). بقره / ۴۴

- امام علی (ع): آنچه برای خود و خانواده ی خود دوست میداری، برای توده ی مردم - همه - نیز دوست بدار و آنچه برای خود و خویشاوندان خود نمیخواهی، برای مردم نیز نخواه، چون این روش، منطق تو را قوی تر میکند، و زندگی مردم را بهتر به سامان میرساند. امالی / شیخ طوسی ۳۰

تشجیع مردم:

- امیرالمومنین (ع) میفرماید: من بارها از پیامبر (ص) شنیدم که میفرمایند: جامعه ای که در آن ضعیفان نتوانند با بانگ رسا حق خود را از زورمندان بگیرند (و از حلقوم غاصبان در آورند)، هرگز جامعه ای ارزشی نیست.

تحقیر مردم، هرگز:

- امام صادق: روزی امیرالمومنین سواره بیرون آمد گروهی با او به راه افتادند گفت با من کاری دارید؟ گفتند نه لیکن دوست دارید با تو (و در رکاب تو) راه برویم فرمود لازم نیست... بازگردید! این کار جمعی پیاده، همراه شخصی (و مقامی) سوار بر مرکب، راه بروند روحیه (و اخلاق) شخص سواره را فاسد میکند (و به او مشق غرور و تکبر میدهد)، و موجب تحقیر پیادگان می شود.

حقوق حیوانات در حاکمیت:

- متاعا لکم و لانعامکم ... (آنچه در زمین رویانیدیم...) برای استفاده شما و چهارپایان شماست. سوره عبس / ۳۲

- سعید بن مسیب میگوید: دیدم علی (ع)، برای چارپایان گمشده اصطبلی ساخته بود، و آنها را در آنجا، از بیت المال علوفه ای می داد، بطوری که نه چاق تر شوند نه لاغرتر، سپس اگر کسی شاهدهی می آورد که چارپایان مال اوست، آن را با خود می برد و گرنه در همان اصطبل نگاهداری میشدند. بحار / ۱۱۷/۴۱

فصل پنجم

ویژگی های اخلاقی

دوری از ستایش و ستایش خواهی:

- امام صادق(ع): ابن جنبد به ستایش های ستایشگران نادان مغرور مشو، وگرنه در دام تکبر و زورگویی گرفتار میشوی، و در اعمال خود، به خودپسندی میافتی، بی گمان برترین کارها عبادت پروردگار) و فروتنی با مردم است. تحف العقول/۳۰۴

پرهیز از تسلط طلبی:

- انما انت مذكر لست عليهم بمسيطر.... تو تنها پند دهنده ای تو بر مردمان هیچگونه تسلطی نداری
سوره غایبه / ۲۲ - ۲۱

- امام صادق(ع): از این فرمانروایانی که رئیس مآبی میکنند دوری کنید: زیرا که مردمان، پشت سر کسی به راه نیفتاده (و زنده باد و مرده باد نگفتند)، مگر اینکه آن شخص، هم خود تباه شد و هم جامعه را به تباهی کشید. کافی ۲/۲۹۷

نفی استبداد:

- و شاورهم فی الامر در کارها با مردم مشورت کن و نظر آنان را بخواه. آل عمران/۱۵۹
- امام علی(ع): تو ای مامور حکومت اسلامی، تحت مراقبت مقام بالاتر از خود هستی، تو حق نداری هرچه را دلت خواست بر مردم تحمیل کنی و نظر خود را ملاک بدانی...! نهج البلاغه /۸۳۹

نقد پذیری (ضرورت انتقاد از ضعف های حاکمیت):

- در عدالت داشتن او [امام علی] همین بس، که حق را وقتی روشن میشد میپذیرفت. مستدرک
۱۷۰/۱۲

- امام باقر(ع): دنبال کسی باش که تو را می گریاند ولی خیرخواه (و منتقد) تو است، و دنبال کسی مرو که تو را میخندانند (و شاد می کند) و عیبهایت را میپوشاند. کافی/۲/۶۳۸

مردم باوری و توده سالاری:

- احفض جناحک للمومنین... در برابر جامعه دینی کوچکی کن. سوره حجر ۸۸

- امام علی(ع): هر خواهشی از هر کس موجب افت شخصیت است مگر خواهش انسان از امام و مامدار... که این درخواست مایه ی خواری و کاستی نیست. (زیرا که مردم بر امام و حاکم حقوقی دارند) (مستدرک ۲۲۹-۲۲۸/۷)

رفتار خوب با دشمن:

- ولایجرمنکم شان قوم علی ان تعدلوا ... دشمنی با کسانی شما را وا ندارد که با آنان، به عدل و انصاف رفتار نکنید... سوره مائده/ ۸

- امام علی(ع): با دشمن خود با آقایی برخورد کن.

- امام علی(ع): انسان پرهیزگار از کسانی که به او ظلم کرده اند میگذرد و به دشمن خود ستم نمیکند نهج البلاغه ۶۱۷

- امام علی(ع): با دشمن و دوست، با عدالت رفتار کن. غرور الحکم / ۶۵

فصل ششم

ویژگی های اجرایی

نظارت دقیق (بر کارگزاران، روسا و معاونان)

- امام علی: به من خبر رسیده است که اموال مسلمانان را میان (دور و بری‌ها) نزدیکان، از عربهای خاندانت، تقسیم میکنی... سوگند به خدایی که دانه را (دردل خاک) شکافت... این موضوع را کاملا بررسی خواهم کرد ... نهج البلاغه/ ۸۱۶

امام علی(ع): در کارهایشان (کارگزاران) جستجو کن، و جاسوسانی - از مردم راستگو وفادار- بر آنان بگمار، زیرا نظارت نهانی تو در کارها، کارگزاران و ماموران را به امانتداری و مدارا با مردم (و مردم گرایی) بر می انگیزد، همچنین، خود را از همکاران خائن بیای (و اینگونه کارگزاری را از خود بران!)

تنبیه ماموران خطاکار:

- نقل کرده اند که علی(ع) به قنبر دستور داد به مردی حد بزند جناب قنبر اشتباها سه تازیانه بیشتر زد. علی(تازیانه را گرفت) و قنبر را قصاص کرده، و سه تازیانه به او زد.

تشویق ماموران خدمتگذار:

- امام علی(ع): نباید نیکوکار و بدکار نزد تو برابر باشند، که این چگونگی، شوق انسان خدمتگذار را کم

میکند، و بر جرئت بدکاران می افزاید... نهج البلاغه / ۱۰۰۰

شناخت موقعیت ها:

- امام حسن (ع): شما نمیدانید من چه کردم؟ به خداوند سوگند، کاری که من کردم (در پذیرش بموقع صلح) برای شیعیانم از آنچه در شرق تا غرب عالم هست بهتر است. بحار ۱۹/۴۴
 امام علی (ع): نشانه های (استواری) دولت‌ها، در چاره اندیشی‌های مناسب (و برنامه‌ریزی‌های درست) نهفته است. الحکم ۱۹۸/۱

برنامه‌ریزی درست و مطمئن در مصرف اموال عمومی و دولتی و محاسبه‌های دقیق و سنجیده در کارها و استفاده از مشورت و رایزنی با دیگران در اقدام‌ها از ویژگی‌های اصلی حاکمیت‌های صالح و شایسته و همه مدیریت‌های خردمندانه و درست است، اسلام در این زمینه، تعالیمی پررُفا و گسترده دارد.

رعایت اصل حیاتی‌های مهم، اعمال روش‌های منطقی، احترام و اهتمام شدید به اموال و حقوق مردم:

- فاحکم بین الناس بالحق و لاتتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله (در میان مردم، به حق دآوری کن، و از پی هوای نفس مرو، که تو را از راه خدا باز میدارد). سوره ص ۲۶
 - امام علی (ع): بزرگترین خطا و گناه این است که مال مسلمانی را بدون جهت بگیرند.

آینده‌نگری، تتمیم، و سواس شدید در مصرف اموال دولتی:

- خردمندترین مردم کسی است که در عاقبت کارها به ژرفی بنگرد (و حساب پایان کار را داشته باشد)
 - شبی عمرو بن عاص، در بیت المال، نزد علی (ع) آمد. امام چراغ بیت المال را خاموش کرد و رفت (و عمرو عاص) در مهتاب نشست، زیرا جایز نیست که در (گفتگوهای شخصی) از چراغ بیت المال (که متعلق به عموم است) استفاده شود ... مناقب ۲/۱۱۰

اموال عمومی، در جامعه، مانند خون در پیکر آدمی است، که باید به تناسب، همه‌ی اعضای بدن برسد و در عضو یا اعضای تراکم نیابد و موجب بیماری‌های دیگر اعضا نشود. پس نباید به اموال کلانی که در دست دولت هاست - از نظر تحلیل واقعی - چنان نگریست که از آن خود آنهاست و میتوانند هرگونه به مصرف برسانند، نه... از آن مردم است بویژه طبقات فرودست و محروم و مستضعف، و از آن یتیمان و بینوایان است و دولتمردان جیره بگیران ملتند، نه جیره دهان!

فصل هفتم

ویژگی های اقتصادی

گسترش عدالت در همه ی زمینه ها:

- و قل آمنت بما انزل الله من کتاب و امرت لاعدل بینکم... (بگو: به کتابی که خدا نازل کرده است ایمان دارم، و به من فرمان داده اند که در میان شما به عدالت رفتار کنم...) سوره شوری ۱۵/

- امام علی: سیاست اجرایی عدالت در سه چیز است... یکی فراگیر بودن عدالت.. (غرورالحکم ۱۹۲)

تامین سرمایه های لازم برای رشد اقتصاد:

- امام علی(ع): حاکمیتی که هزینه های مردم را نپردازد، موجب انتقال قدرت خود به دیگران شده است

استفاده بهینه از بیت المال و منابع:

- و لاتاکلوا اموالکم بینکم بالباطل... اموال خود را، در راه های نادرست مصرف نکنید! بقره ۱۸۸

امام علی(ع): دروی کردن از ریخت و پاش، دلیل مدیریت سیاسی درست است. غرورالکم ۱۶۶

مبارزه با ریشه های رانت خواری:

- من آن دو تن (طلحه و زبیر) را به زمامداری نگماردم ... چون از این ترسیدم که بیت المال مسلمانان را میان خود دست به دست کنند (و دست به رانت خواری زنند). نهج البلاغه/۱۸۷

نظارت بر مبادلات تجاری؛ توسعه ی اقتصادی، پیش از توسعه ی سیاسی:

- ای فرماندار مصر به هر اندازه هزینه کنی، کشور را آباد کرده ای. و فقط سرزمین ها ویران میشوند که مردمان محتاج باشند... (نهج البلاغه/۱۰۱۴)

تغذیه ی خوب:

- پایین ترین مردم کوفه، امروز، نان گندم (و غذای خوب) میخورند... (بحار/۴۰/۳۲۳)

تامین مسکن:

- امروز در کوفه (مقر حکومت اسلامی علی) کسی بدون خانه وجود ندارد.

آب آشامیدنی، تامین گوشت برای خانواده های فاقد امکانات:

- پیامبر به روایت امام صادق هر کس تا چهل روز نتوانست گوشت بخورد، باید از بیت المال قرض کند، و گوشت بخرد و بخورد! (بحار ۶۶/۶۵)

تامین زندگی از کارافتادگان:

- پیرمرد کور سالخورده ای، در حال گدایی کردن، از کنار علی (ع) گذشت. علی پرسید: این چیست؟ (و این یعنی چی) گفتند: ای امیرالمومنین مردی نصرانی است گفت "تا شد از او کار کشیدید و حالا که پیر و ناتوان شده است او را رها کرده اید؟! از بیت المال خرج او را بدهید." وسائل ۴۹/۱۱

توجه به حقوق کشاورزان و کارگران:

توده های مردم را زیر چرخ مشکلات اقتصادی و معیشتی و تورم خرد کردن، و از حقوق حرف زدن، نژافه گویی است. در اسلام چنین منطقی نابخردانه، هیچ جایگاهی ندارد.

فصل هشتم

ویژگی های اجتماعی

تامین امنیت:

(الف) امنیت نظامی:

- اذ قال ابراهیم رب اجعل هذا بلدا آمنا ... (ابراهیم گفت:..پروردگارا، اینجا را شهری امن قرار ده) بقره/ ۱۲۶

امام صادق(ع): در پرتو حاکمیت امام (عادل)، بیم و نگرانی از انسانها میریزد.. اصول کافی ۱/۳۱۴

(ب) امنیت انتظامی:

- امام علی(ع): ای فرماندار مصر تو و مامورانت در برابر مردم، جانوری درنده خو نباشید! که به جان مردم بیفتید بزنید و ببندید، و بکشید!!

- امام علی(ع): پس از من، خوارج را نکشید، و از بین نبرید، زیرا فرق بسیار است میان کسانی که دنبال حق بودند، و اشتباه کردند، با کسانی که از اول در پی باطل بودند و به آن رسیدند. نهج البلاغه/ ۱۵۰

در حکومت صالح، اساس مدیریت جامعه بر تربیت است نه قدرت، ملاک، رفتار انسانی است..

(پ) امنیت اعتقادی:

- امام صادق: پیش از آنکه مرجه (گروه های انحرافی) جوانان شما را گمراه کنند، احادیث و تعالیم را به آنان بیاموزید!

- امام صادق(ع): امام (حاکم اسلامی) باید زندانیان مسلمان را، روزهای جمعه، برای رفتن به نماز جمعه، و روزهای عید، برای شرکت در مراسم عید، به همراه ماموران، برای ادای نماز عید بفرستد، تا نماز جمعه، یا نماز عید را بخوانند (و در مراسم جمعه و عید مسلمین شرکت کنند)، آنگاه به زندان بازگرداند.
(ت امنیت اقتصادی:

-ویل للمطففین... (وای، بر کم فروشان) سوره مطففین ۱

امام صادق : ...سرچشمه زندگی و معاش انسان، نان است و آب (که حتما باید در دسترس همه باشد). همانگونه که ممکن است، مردم یک جامعه و کشور، مورد حمله ی نظامی قرار گیرند، ممکن است - به صورت های مختلف- مورد حمله و هجوم اقتصادی نیز قرار گیرند و همه گونه حفظ اموال عمومی، و امنیت معیشتی و معاملاتی، در مخاطره بیفتد. و این حاکمیت است که در همه ی موارد مسئول است، و اگر اقدام های لازم و فوری و جدی نکند، و ملاحظاتی داشته باشد -بنابر ملاکات دینی و اسلامی- به ارزش های اسلامی و انقلابی وفادار نیست.
(ث) امنیت قضایی:

- یا داود انا جعلناک خلیفه فی الارض فاحکم بین الناس بالحق (ای داود، ما تو را خلیفه ی خود در میان اهل زمین قرار دادیم، پس میان مردم، بر اساس حق (و عدل) قضاوت کن!) سوره ق/۲۶
- امام علی (ع): دیدم (ای قاضی مسلمان!) صدایت را، در برابر متهم، بلند میکنی؟!

طبق تعالیم اسلامی، قاضی باید در برابر شاکیان و مراجعان و متهمان، متواضعانه حاضر شود، و صدای خود را بلند نکند، و با ادب سخن بگوید، و به همه به یک اندازه و یکنواخت نگاه کند.

- ابوالاسود دلی، از بزرگان علما و ادبا و فقهای صدر اسلام بود، و از شیعیان خاص امیرالمومنین(ع) که در جنگ های آن حضرت حضور داشت، و مدتی والی بصره بود. این شخصیت بسیار برجسته، روزی با کسی که برای قضاوت نزد او آمده بود، کمی بلند سخن گفت، و صدای خود را از صدای او بلندتر کرد ... علی (علیه السلام) شنید و برآشفت، و او را - به همین مقدار- از مقام قضاوت عزل کرد، و آن سخن را که نقل شد گفت: (رایت کلامک...).

- امام علی (ع) در زمان خلافت عمر، زن حامله ای را نزد ایشان آوردند . عمر از زن سوال کرد، و او اعتراف به زنا کرد. عمر امر کرد او را سنگسار کنند. در این اثنا علی (ع) رسید و وضع را دید. گفت: مشکل این زن چیست؟! گفتند: عمر امر کرده است که سنگسار شود . علی (ع) زن را بازگرداند و پرسید: شما امر کردید که سنگسار شود؟ عمر گفت: آری، در نزد من اعتراف به زنا کرد. علی(ع) گفت: شما نسبت به

خودش حق دارید اجرای حد کنید، فرزندی که در شکم زن است چه؟ سپس علی گفت: ممکن است او را تحت فشار قرار داده یا ترسانده باشی؟ عمر گفت: همینطور است. علی (ع) گفت: از رسول خدا نشنیدید که میگفت بر کسی بعد از دستگیری اعتراف کند حد جاری نمیشود؟ هر کس را دستگیر کنید یا به زندان اندازید یا تهدید کنید اقرارش ارزش قضایی ندارد!

(ج) امنیت شغلی:

- امام علی(ع): بر امام (حاکم اسلامی) واجب است که علمای بی تقوا، و پزشکان کم اطلاع و کرایه بران مفلس (و بنگاه های باربری بی پشتوانه) را به زندان اندازد (و جامعه را از زیان آنان در امان دارد تا نتوانند دین، جان و اموال مردم را تباه کنند!)

کارگزاران، در حاکمیت های صالح:

یک) خردمندان

پیامبر(ص): خداوند تو را از شر زمامداری سفیهان و کم خردان نگاه دارد!

دو) دینداران

- امام علی(ع) در بخشنامه ای درباره ی ماموران مالیات و اموال عمومی: جمع آوری اموال عمومی را به کسی بسپار که به دین داری او مطمئن باشی کسی که نسبت به اموال مسلمانان دلسوز باشد، و خیر خواه و نگهبان ...

سه) سیاست شناسان

چهار) طرد کم خردان

پنج) بکارگماردن صالحان

شش) جذب باکفایتان

هفت) پشتکارداران

هشت) اقدامگران

پرهیز از ولخرجی و شادخواری:

ترک سفره های پر هزینه و غیر ضروری و ساختمان های مجلل و ... زیرا اموال دولتی، در مرتبه ی اول، حق مردم محروم است و خون ایتمام جامعه ...

- امام علی(ع) در نامه ای عتاب امیز، به عثمان ابن حنیف، والی بصره: ای پسر حنیف! به من خبر رسیده، که جوانی از مردم بصره تو را به مجلس عروسی خود، برای صرف شام دعوت کرده است و تو بی تامل پذیرفته و به آن محفل رفته ای! تو را با خورش های رنگارنگ پذیرایی میکرده و ظرف های پر غذا

جلوت میگذاردند! من هرگز فکر نمی‌کردم، تو رفتن به میهمانی را قبول کنی، که محرومان در آن دعوت نبوده اند و اغنیا و توانگران (برای خوردن غذاهای رنگارنگ...) حضور داشته اند! ای فرزند حنیف، خوب در اینگونه غذا ها نگاه کن، هرچه شبهه ناک است نخور و از هرچه خاطر جمع است که حلال است تناول کن.

رعایت احوال ضعیفان:

- امام علی(ع): هیئات که هوای نفس بر من غلبه کند و حرص شدید مرا وادارد تا از خوراک های خوب و لذیذ استفاده کنم در حالی که ممکن است در حجاز یا یمانه (یمن) کسانی باشند که قرص نانسی ندارند و مزه ی سیری را نمیچشند...

ضوابط، نه روابط

- و لا تاخذکم بهما رافه فی دین الله ان کنتم تومنون بالله و الیوم الاخر.. در اجرای دین خدا (و حدود الهی) -اگر به خدا و روز باز پسین ایمان دارید- ترحم و دلسوزی در حق آنان (گناهکاران) نکنید... (و کار جرم و مجرم را -که زیان رسانی به جامعه است -سست مگیرید!) نور ۲

- امام سجاد(ع): حق کسی که علیه تو شکایت کرده این است که دلیل او را پوچ شماری و مدعی او را نادرست ندانی بلکه خودت به نفع او مدعی خود گردی و قاضی باشی ... و پیش از آنکه دیگران به نفع او شهادت دهند، تو خود شهادت دهی.

دستوری عجیب است، که انسان خود، به زیان خود، و به سود شاکی خود، شهادت دهد. این است عدالت، این است قضاوت، این است انسانیت، این است اسلام و تعالیم اسلام.

واقع بینی درباره اعضای حاکمیت، احیای سنت و نفی بدعت:

- امام علی (ع): هر سنت (و روش) خوبی که مردم صدر اسلام به آن عمل کرده اند، از بین مبر، یعنی سنت هایی که موجب الفت مردم گشته، و جامعه ی اسلامی را سامان بخشیده است. همچنین سنتی (و بدعتی) پدید نیاور که عظمت گذشته ی این امت را مخدوش سازد.

فصل نهم

ویژگی های مردمی

ایجاد هماهنگی و همدلی در میان مردم:

- و لا تكونوا من المشركين * من الذين فرقوا دينهم و كانوا شيعا... (از مشركان مباشيد يعنى: آنان كه در عقايد خود فرقه فرقه شدند، و هر كدام گروهى تشكيل دادند) سوره ي روم ۳۱/۳۲

- پيامبر به روايت امام صادق: هر كس از اجتماع مسلمانان كناره گيرد، عدالتش از بين مى رود و دورى گزیدن از آن واجب است. اگر او را نزد امام و حاكم مسلمانان بياورند بايد به او هشدار دهد، و سرانجام بد دورى از جامعه بترساند ...

زاممدار چون ديگر مردم:

- قل انما انا بشر مثلكم ... (بگو من هم بشرى مثل شما هستم ..) كهف ۱۱۰

فروتنى در برابر مردم:

- و احض جناحك لمن اتبعك من المومنين ... (در برابر مردمان جامعه ي دينى، خاضع و فروتن باش!) سوره شعرا ۲۱۵

امام على از نامه اى، به قثم ابن عباس، فرماندار مكه : ميان تو و مردم پيام رسانى جز زبانت، و دربانى جز خودت نبايد باشد، و هيچ نيازمندى را از ديدار خود بازمدار، چه اگر در آغاز از تو رانده شود، و در پايان مورد محبت قرار گيرد، جبران (آن تحقير) نميشود.

خوش قولى و عمل به وعده ها:

- و الذين هم لاماناتهم و عهدهم راعون... مومنان رستگار كسانيند كه امانتدارند، و به عهد و پيمان خود وفا ميكنند (وبه مردم جامعه دروغ نميگويند) و به قول خود عمل ميكنند. مومنون ۸

- امام على از عهدنامه... اگر ميان خود و دشمنت پيمانى بستى، و به او پناه و اطمينانى دادى، به عهد خويش وفا كن و پناهنديگى او را محترم بشمار تا پاى جان بر سر پيمان خود بايست. نهج البلاغه ۱۰۲۷

تكيه به پشتوانه هاى مردمى:

- و يا قوم من ينصرنى من الله ان طردهم افلا تذكرون... (اى قوم من، اگر آنها(توده مردم مومن) را از نزد خود برانم، چه كسى مرا از عقوبت الهى مصون خواهد داشت، آيا توجه نميكنيد(كه كار من در اعتماد داشتن به مردم درست است؟))

يكرنگى با مردم، توجه به مشكلات مردم، بودن در سطح پايين ترين مردم:

- خداوند متعال بر پيشوايان برحق (و حاكمان صالح) واجب کرده است خود را در ردیف مردم ضعيف و

فرودست قرار دهند (و مانند آنان زندگی کنند)، تا احساس فقر در محرومان تشدید نشود. نهج البلاغه ۶۶۳

جلب محبت و اعتماد مردم، انگیزه دادن به مردم و کوشش و فداکاری:

– ای مالک! بکوش تا آرزوهای مردم را برآورده سازی، و قدردان کارهای نیک آنان باشی، و اقدام های فدارکاران و ایثارگران را به خوبی یاد کن، زیرا تشکر پیاپی از کارهای مردم دلاوران پهنه‌ی خدمات اجتماعی را به خدمت بیشتر برمی‌انگیزد، و دلسرد شدگان را به کار تشویق میکند، ان شالله تعالی

فصل دهم

ویژگی های مردمی (۲)

مسئولیت شناسی در برابر مردم:

– پیامبر اکرم(ص): همه ی شما شبانید، و همه در شبانی خود مسئول هستید.

– امام علی(ع): درباره ی مردمان و شهرها از خدا بپرهیزید (هرچه را باید رعایت و عملی کنید!)، که مسئول هستید حتی درباره ی آبادی ها و حیوانات. نهج البلاغه ۵۴۴

مهرورزی با مردم:

– حریص علیکم بالمومنین رثوف رحیم .. (پیامبر خدا نسبت به شما (و ایمان آوردن شما) حریص است، او نسبت به شما بسی مهربان و دل رحم است.) توبه ۱۲۸

– امام علی (ع): ای فرماندار مصر! نسبت به مردم، مانند حیوانی درنده مباش که، خوردنشان را غنیمت شماری، زیرا مردم دو گروهند : یا هم‌کیشان تو هستند، یا هم‌نوعان تو، که در آفرینش مانند تو هستند! (ای انسان آن‌ها هم انسان اند)

رابطه با مردم بر پایه ی عدالت:

– امام علی (ع): حقوق شما بر زمامدار، عمل به انصاف است درباره ی شما، و ایجاد رفتار عادلانه در میان شما، و خودداری از هرگونه زیان‌رسانی و حرمت‌شکنی در حق شما. هرگاه دولتمردان چنین عمل کردند، فرمانبری از ایشان لازم است، البته در راستای قانون و حق، و نیز یاری کردن آنان در برنامه‌هایشان وظیفه است، به نام دفاع از حاکمیت خدایی... (اگر حاکمیت چنین باشد).

- امام علی (ع): خلق خدا را شکنجه و آزار ندهید، و بیشتر از توانشان از آنان نخواهید!

اجرای مساوات:

- قل: امر بی بالقسط... (ای پیامبر!) بگو: پروردگارم مرا به اجرای عدالت (و نشر خیر و برکت در میان همه ی مردم) مامور کرده است. اعراف ۲۹

- پیامبر(ص): مردمان از زمان حضرت آدم تا امروز همه با هم مانند دندان‌های شانه برابرند، یعنی: نه عربی بر غیر عرب برتری دارد، و نه سرخی بر سیاه، مگر به لحاظ تقوی (پس برتری انسان ها بر یکدیگر، فقط و فقط، به رعایت هرچه بیشتر تقوی و کسب فضیلت و نشر خیرات بستگی دارد).

تساهل و مدارا:

- امام علی(ع): شما خوب دانسته اید، که روا نیست زمامدار مسلمانان... انسانی سخت دل و خشن باشد، زیرا با این خشونت رابطه ی مردمان را با خود (و با دین) قطع میکند (و مردمان را از دین خدا می رماند...)

ترک ارتباط با اغنیا و توانگران

از ویژگی های مهم حکومت های صالح :

- الهاکم التکاثر... (افزون خواهی (و افزون داری)، شما را از هرگونه مسئولیت شناسی بازداشت [و وجدان انسانی، و مسئولیت پذیری دینی و اجتماعی را در شما کشت]). سوره ناکثر ۱/

- ان قارون کان من قوم موسی، فبعی علیهم (قارون از قوم موسی [بنی اسرائیل] بود، اما بر آنان ستم روا داشت [و به جهت اموال فراوانی که به چنگ آورده بود، گردنفرازی کرد])

- گفته اند: قارون بسیار زیبا بود، و تورات را از همه امت حضرت موسی یعنی قوم بنی اسرائیل بهتر قرائت میکرد و میفهمید... بنابراین مذهبی بودن و داشتن اطلاعات فقهی و دینی، حوزوی، به هیچ گونه، دلیل صحت زندگی سرمایه داران، و سلامت سیره ی سرمایه داری نیست، و مجوز دفاع از آنان، و موقعیت دهی به آنان نمی شود.

در یک حاکمیت، سرمایه داران و اغنیا نفوذ کردند، و کارها را مستقیم و غیر مستقیم بدست گرفتند، به این معنی است که طاغوت سیاسی (فرعون)، ساقط شده، و طاغوت اقتصادی (قارون) کارها را بدست گرفته است و این یعنی ابطال انقلاب که تجربه نشان داده است !!

بنابراین حاکمیت های صالح، و مدعی دینداری و اسلامی بودن، نباید با متکثران مرتبط باشند، چه رسد که به آنان شغل دهند، و مناصب مهم را به آنان بسپارند، و آنان را امین دولت و ملت - بویژه ملت های

انقلابی - قلمداد کنند، به موقعیت ایشان را، در اجتماع مسلمین، تایید و تثبیت نمایند !!

امروز که میبینیم ملت های مظلوم غرب (با همه ی ادعاهای که دولت هایشان داشتند، و ظلم و تجاوزی که کردند، و انسان هایی فراوان را که کشتند) اینگونه در برابر سرمایه داری خون آشام و تکاثر و تجاوزگر یکسره بپاخواسته اند و نهضت ۹۹ درصدی به پا کرده اند، و روسای جمهور سفاک خود را رسوا نموده اند، و در این راه پایداری میکنند، و خون و فدا میدهند، به عظمت تعالیم قرآنی و حدیثی، در مبارزه فرا گستر، با تکاثر بهتر و بیشتر و روشن تر پی میبریم، و خود را موظف میدانیم هم از نظر اسلامی و هم از نظر انسانی که این تعالیم را نشر دهیم، و تا حدی که میتوانیم، احیا کنیم.

چگونه ممکن است پیامبر اکرم - بزرگترین معلم اخلاق انسانی در بشریت - حتی درباره ی مسلمانان بفرماید (شر امتی الاغنیاء)؟! و توانگران مسلمان را، "اشرار امت" بخوانند؟! یا حضرت امام حسن عسگری "اغنیاهم یسرقون زاد الفقرا" توانگران ایشان امکانات زندگی فقیران را میدزدند !!!... در این صورت، آیا می شود از دست آنان به امت و ملت خیری برسد؟

هرگز! وگرنه، این چگونگی - معاذالله - تکذیب عملی پیامبر اکرم و امام معصوم است. از این دو - عظیم همدار دهنده و جهت بخش درباره ی غنا و اغنیاء و تکاثر و اتراف (و آیات و احادیث متعدد دیگر)، باید بفهمیم که اگر کسی یا کسانی از این طبقه امت، درهمی بدهند اغلب برای بدست آوردن صد درهم است! جوانان جوامع اسلامی و دیگر مردم مسلمان، در همه ی جهان، نباید در این روزگار، تحت تاثیر تبلیغات سو و القآت مغرضانه - یا جاهلانه - مخالفان دین مقدس و الهی اسلام قرار گیرند، و سخنان سراسر غرض و جهل رسانه های بین المللی استعمارگران، و خادمان جیره خوار «تکاثر جهانی» و «ظالمان آدم کش تاریخ» را درست بیندارند.

هر سخنی علیه اسلام اصیل گفته شود سخنی علیه انسان و انسانیت است! ظالمان نا انسان، و متجاوز بشریت و پایمال کننده ی ملت های مظلوم، که امروز، کوس رسوایی آنان، در همه ی جهان به صدا در آمده است، و به خوبی روشن شده است، که هر چه با اسلام، و احکام عدالت آموز و تکاثر ستیز، و استثمار کوب اسلام مبارزه کرده، و به کشورهای اسلامی لشکر کشیده اند، و مسلمانان را به جان هم انداخته اند - همه و همه - برای کوبیدن عدالت، و فرو افکندن انسانیت، و وسعت دادن به قلمرو ستم و استثمار و ظلم، و چپاول منابع و غارت ذخایر مسلمین، و بالا کشیدن حقوق و اموال ملت های خود بوده است.

احکام اسلام، برای سعادت دو جهانی بشر آمده است و مسلمانان - به ویژه انقلابیون مسلمان - باید بکوشند، تا به «اسم اسلام» بسنده نکنند و رسم اسلام را بر زمین نگذارند، چنان که در احادیث معتبر تعبیر شده است.

- پیامبر اکرم(ص): خدا لعنت کند کسی را که شخص توانگری را، به جهت توانگری او احترام کند (و جلوی پای او برخیزد ، و او را بالا بنشانند ...). ارشاد القلوب / ۲۷۰

ایجاد ارتباط با فقرا و محرومان:

- پیامبر(ص): با فقیران نشست و برخاست کنید ..تحف العقول ۴۱

- پیامبر اکرم: یا علی تو را سفارش میکنم، به خواندن نماز در وقت خود ... و به دوست داشتن بینوایان و همشینی با ایشان ...

بدینگونه - برپایه ی تعالیم اسلامی - روشن میشود که حاکمیت اسلامی صالح، حاکمیت های هستند دور از اغنیا و توانگران و منزله از حضور این قشر در بدنه ی حاکمیت و از سوی دیگر نزدیک و هم سطح با فقرا و نیازمندان و معاشرت با آنان ...

گفته اند قارون بسیار زیبا بود، و تورات را از همه امت حضرت موسی یعنی قوم بنی اسرائیل بهتر قرائت می کرد و می فهمید... بنابراین مذهبی بودن و داشتن اطلاعات فقهی و دینی، حوزوی، به هیچ گونه، دلیل صحت زندگی سرمایه داران، و سلامت سیره ی سرمایه داری نیست، و مجوز دفاع از آنان، و موقعیت دهی به آنان نمی شود.

در یک حاکمیت، سرمایه داران و اغنیان نفوذ کردند، و کارها را مستقیم و غیر مستقیم بدست گرفتند، به این معنی است که طاغوت سیاسی (فرعون)، ساقط شد، و طاغوت اقتصادی (قارون) کارها را بدست گرفته است و این یعنی ابطال انقلاب که تجربه نشان داده است!!

بنابراین حاکمیت های صالح، و مدعی دینداری و اسلامی بودن، نباید با متکثران مرتبط باشند، چه رسد که به آنان شغل دهند، و مناصب مهم را به آنان بسپارند، و آنان را امین دولت و ملت بویژه ملت های انقلابی-قلمداد کنند، به موقعیت ایشان را، در اجتماع مسلمین، تایید و تثبیت نمایند!!

جنبش عدالتخواه دانشجویی

www.edalatkhahi.ir

info@edalatkhahi.ir

۰۲۱۸۸۹۳۸۸۲۱